

Inštitút
Aktívneho
Bývania

Výročná správa neziskovej organizácie za rok 2025

V Bratislave, 19. 6. 2026

Inštitút aktívneho bývania (ďalej iba „Inštitút“) je nezávislá, mimovládna nezisková organizácia. Združuje ľudí a odborníkov, ktorých spája spoločná myšlienka „aktívneho bývania“. Aktívne bývanie chápeme a pre našu prácu definujeme ako bývanie, ktoré vytvára harmóniu medzi technickým riešením obydla, citlivým, ekologickým a architektonickým umiestnením do prostredia, tolerantným spolužitím ľudí a dôstojným životom človeka, ktorý je zároveň spoločensky a sociálne akceptovaný.

Svojimi aktivitami sa primárne zameriavame na seniorov a ľudí, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením a marginalizáciou – na rozvoj ich spolužitia v komunite a spoločnosti. Ambíciou Inštitútu je hľadať, skúmať a analyzovať, sieťovať a strategicky plánovať, realizovať a implementovať známe i inovatívne modely bývania, ako nástroj dôstojného života a spolužitia. Naše ciele realizujeme na princípe partnerstva a spolupráce so štátnou správou, územnou a miestnou samosprávou, akademickou obcou, s organizáciami občianskeho sektora, poskytovateľmi sociálnych služieb, podnikateľskými subjektami a najmä s cieľovými skupinami, pre ktoré je bývanie určené. Pri realizácii našich cieľov presadzujeme a uplatňujeme filozofiu a nástroje sociálnej ekonomiky. Svoju aktivitu vyvíjame na komunitnej, miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni. Našou prácou podnecujeme diskusiu o dôležitých celospoločenských otázkach v oblasti bývania (v najširšom význame tohto pojmu).

Účelom Inštitútu aktívneho bývania je poskytovanie všeobecne prospešných služieb v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky. Ide najmä o tieto druhy všeobecne prospešných služieb:

- rozvoj bývania a služieb spojených s bývaním pre seniorov a ďalšie cieľové skupiny ohrozené sociálnym vylúčením a marginalizáciou;
- realizácia analyticko-strategických a implementačných projektov v oblasti bývania;
- tvorba analýz, prognóz, overovacích štúdií a podieľanie sa na tvorbe bytovej politiky na miestnej, regionálnej a národnej úrovni;
- zabezpečovanie bývania, správy, údržby a obnovy bytového fondu;
- poskytovanie ďalších služieb pre seniorov a sociálne odkázaných klientov, starostlivosť v oblasti sociálnych služieb, zaopatrenia, stravovania, vzdelávania, poradenstva a záujmovej, kultúrnej, duchovnej i športovej činnosti.
- podpora sociálnej inklúzie a predchádzanie sociálnemu vylúčeniu, vytváranie chránených pracovísk, chráneného bývania a podpora sociálneho podnikania;
- poskytovanie sociálnych služieb v zmysle zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní a v zmysle neskorších zmien a doplnkov;
- poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zmysle zákona č. 578/2004 Z. z. v znení neskorších zmien a doplnkov;
- ochrana ľudských práv a základných slobôd;
- poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť;
- organizácia podujatí zameraných na inklúziu marginalizovaných skupín;

- vykonávanie zdravotnej prevencie a propagovanie zdravého životného štýlu so zameraním na cieľové skupiny;
- realizácia aktivít smerujúcich k rozvoju služieb pre seniorov a ďalšie cieľové skupiny ohrozené sociálnym vylúčením a marginalizáciou;
- vzdelávanie, príprava a organizácia školení, odborných kurzov, seminárov, konferencií, workshopov, výstav, kultúrnych a iných verejných podujatí;
- tvorba vzdelávacích programov, organizovanie a sprostredkovanie vzdelávacích a výmenných pobytov;
- tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt;
- realizácia aktivít smerujúcich k rozvoju vidieka, poľnohospodárstva a agroturistiky;
- tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva so zameraním na ochranu prírody a ďalších prírodných zdrojov;
- vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry, organizovanie športových aktivít a podujatí;
- vedecká činnosť, výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby;
- publikačná a vydavateľská činnosť, reklamná činnosť, výroba a distribúcia filmov a dokumentov;
- vytváranie partnerstiev a sieťovanie subjektov a jednotlivcov s cieľom rozvoja jednotlivých aktivít, projektov a programov neziskovej organizácie;
- propagácia a prezentácia výsledkov činnosti IAB na Slovensku a v zahraničí;
- príprava, zriadenie a prevádzkovanie Centra IAB na Slovensku;
- odborná poradenská a konzultačná činnosť v oblastiach záujmu neziskovej organizácie.

Inštitút aktívneho bývania môže v súlade s platnou legislatívou a v rozsahu remeselných, viazaných a voľných živností vykonávať ekonomické aktivity a podnikateľské činnosti, ak tým účinnejšie využije svoj majetok a zvýši kvalitu, rozsah a dostupnosť služieb, pre ktoré bola založená.

Orgány neziskovej organizácie a ich personálne obsadenie

Správna rada:

1. Ing. arch. Zuzana Zacharová, predsedníčka správnej rady
2. Mgr. Vladislav Matej, PhD.
3. PhDr. Margita Kollárová, PhD.
4. Mgr. Alexander Mušínska, PhD.
5. PaedDr. Michal Smetanka

Revízor:

Mgr. Martina Petijová

Riaditeľ:

PhDr. Marián Bača

Prehľad aktivít Inštitútu aktívneho bývania v roku 2025

V priebehu roka 2025 Inštitút pokračoval v aktivitách súvisiacich s jeho etablovaním sa v oblasti rozvoja bývania, pre ktoré bol zriadený. Oblasti realizovaných aktivít:

I. Účasť členov Inštitútu na odborných diskusióch, seminároch a konferenciách zameraných na tému podpory bývania a služieb

Inštitút sa spoločne s CKO, n.o. a GLOBSEC stal partnerom konferencie **Ako budovať inovatívnu a otvorenú samosprávu?**, ktorú zorganizovali v dňoch 8. a 9. apríla 2025 Mesto Banská Bystrica spolu s Ekonomickou fakultou UMB. Témou druhého dňa konferencie boli *Inovatívne prístupy v oblasti rozvoja bývania*.

V rámci programu vystúpili expertka OSN pre bývanie, zástupcovia Odboru bytovej politiky z Ministerstva dopravy SR, zástupcovia mesta Nitra, Nadácie Dedo, Slovenského Červeného kríža, Podniku medzitrhu práce, Bratislavskej organizácie bývania a pod. Konferencia mala interaktívny formát s množstvom príležitostí na to, aby sa publikum zapojilo do diskusie so spíkrami prostredníctvom konkrétnych participatívnych metód.

Dňa 24. septembra 2025 sa zástupcovia Inštitútu zúčastnili konferencie **Komunitné riešenia pre dlhodobú starostlivosť** – skúsenosť z implementácie Národného projektu Rozvoj dlhodobej starostlivosti na komunitnej úrovni v BBSK, ktorú zorganizoval Banskobystrický samosprávny kraj v hoteli Zerrenpach Látky. Cieľom konferencie bolo podeliť sa o skúsenosti

s implementáciou projektu, diskutovať o potrebe spolupráce pri rozvíjaní systému komunitných sociálnych služieb, o nutnosti zabezpečiť dostupnosť sociálnych služieb pre občanov v ich prirodzenom prostredí a téme medzi obecnej spolupráce pri zabezpečení služieb občanom v regiónoch Slovenska. Riaditeľ Inštitútu Marián Bača bol účastníkom panelovej diskusie na tému: „Pripravuje sa Slovensko na demografické zmeny a zvyšujúcu sa potrebu zabezpečenia služieb dlhodobej starostlivosti?“ v rámci ktorej odprezentoval komunitné seniorské bývanie ako možné alternatívne riešenie pre seniorov, ktorí z rôznych dôvodov nemôžu zostať žiť vo svojom pôvodnom bývaní.

II. Tvorba strategických dokumentov a projektov v oblasti bývania

V rámci Inštitútu sme sa ďalej venovali stretnutiam a konzultáciám k príprave projektov pre samosprávy a ďalšie subjekty zamerané na podporu bývania seniorov a ďalšie skupiny ohrozené sociálnym vylúčením. Počas roka 2025 pokračovala tvorba **Programu rozvoja bývania mesta Banská Bystrica**, ktorú Inštitút zastrešoval.

III. Strategické partnerstvá a spolupráce

Počas roka 2025 pokračovala intenzívna spolupráca so spoločnosťou Silvers, s.r.o., ktorá získala návratnú investíciu z Investičného fondu spravovaného spoločnosťou Sociálni Inovátori Impact Capital, s.r.o. na realizáciu a pilotné testovanie **inovatívnych modelov asistovaného bývania pre seniorov**. Spoločnosť Silvers s.r.o. sa stala partnerskou organizáciou Inštitútu, s ktorou spolupracujeme na napĺňaní spoločných cieľov pri budovaní dôstojného bývania pre seniorov, ako jednej z cieľových skupín Inštitútu. Táto spolupráca umožňuje Inštitútu nielen dizajnoviť a plánovať inovatívne formy bývania, ale zároveň byť aj pri ich výstavbe a pilotnom testovaní v praxi.

Prvé byty v rámci komunitného seniorského bývania boli skolaudované a následne dané do užívania prvým rezidentom koncom roka 2025 v lokalite Hviezdoslavov. Ide o pilotný projekt, v rámci ktorého je testovaná nová forma bývania pre seniorov spolu s podpornými asistenčnými a sociálnymi službami, ktoré im umožňujú viesť nezávislý a dôstojný život. Inštitút je súčasťou tímu, ktorý nastavuje tento nový koncept seniorského bývania a služieb.

V roku 2025 sme sa sústredili na rozvoj partnerstva a nastavenie spolupráce konzorcia partnerov pri príprave ekosystémového projektu v oblasti sociálnych inovácií s názvom **SeniorInoHub – Seniorský inovačný hub**.

Členovia konzorcia predstavujú zoskupenie organizácií z rôznych sektorov:

- *neziskový sektor*: Inštitút aktívneho bývania, n.o.; Socia – Nadácia na podporu sociálnych zmien, Tanius, n.o.;

- *verejný sektor*: Banskobystrický samosprávny kraj;
- *akademický sektor*: Trnavská univerzita v Trnave;
- *podnikateľský sektor*: Silvers, s.r.o.; Antik Telecom, s.r.o.; Kubus Pro, s.r.o..

Pripravovaný projekt je zameraný na tému populačného starnutia a podporu striebornej ekonomiky ako prierezovej témy. Myšlienka pripraviť ekosystémový projekt primárne vznikla ako reflexia na potreby nášho partnera Silvers s.r.o. pri realizácii seniorského komunitného bývania v lokalite Hviezdoslavov. Ukázalo sa, že na Slovensku nie je vybudovaná dostatočná infraštruktúra podporných služieb, ani nie sú k dispozícii potrebné digitálne a iné technológie, ktoré by umožnili zotrvať seniorom odkázaným na pomoc druhých v domácom prostredí. Z tohto dôvodu sme prostredníctvom témy striebornej ekonomiky začali dizajnoviť možné riešenie, ktoré by viedlo k sieťovaniu výrobcov produktov a poskytovateľov služieb pre seniorov tak, aby sa navzájom vedeli podporovať, posúvať a poskytovať si služby v prospech seniorov, na ktorých sa zameriavame.

Projekt SeniorInoHub bol po dvojkolovom výberovom procese zo strany MPSVR SR v novembri 2025 schválený a získal nenávratný finančný príspevok v celkovom objeme 1 400 912,47 EUR. Samotná realizácia projektu je naplánovaná na obdobie január 2026 – december 2028. Inštitút ako lead partner zabezpečuje celkovú koordináciu projektu a jeho odbornú garanciu. V projekte je naplánovaná aj intenzívna spolupráca s partnermi z Francúzska, ktorí sú pripravení poskytnúť svoje doterajšie skúsenosti a príklady dobrej praxe z oblasti rozvoja striebornej ekonomiky – **Silver Valley a SilverEco**.

Prehľad peňažných príjmov a výdavkov

Príjem v roku 2025:	21 055 EUR
Výdavky v roku 2025:	14 815 EUR
z toho:	
Ostatné služby	12 675 EUR
Mzdy a odvody	0
Odpisy majetku	1 400 EUR
Iné	740 EUR
Výsledok hospodárenia je:	6 240 EUR
Majetok stav k 31. 12. 2025:	1 867 EUR
Finančné účty – zostatky:	
Banka stav k 31. 12. 2025	
SK89 8330 0000 0026 0256 8049:	44 EUR
SK12 8330 0000 0021 0339 0266:	35 004 EUR
Pokladnica stav k 31. 12. 2025:	507 EUR
Výnosy budúcich období:	2 465 EUR

PhDr. Marián Bača
riaditeľ